

Message for World Theatre Day 2019

27 March 2019

Ukrainian translation

Карлос Целдран, Куба

До того моменту, як я пробудився для театру, мої вчителі були вже там. Вони побудували свої будинки і поетичні підходи на залишках власних життів. Багато хто з них є невідомими або такими, про яких навряд чи згадають: вони працювали з тиші, в смиренні своїх репетиційних просторів і в своїх набитих глядачами театрах, і поволі, після багатьох років роботи й надзвичайних досягнень, вони поступово відійшли від цих місць і зникли. Коли я збагнув, що моєю особистою долею буде слідувати їхнім шляхом, я також збагнув, що успадкував цю захопливу, унікальну традицію жити сьогоднішнім без будь-яких сподівань, окрім як досягти прозорості неповторного моменту: моменту зустрічі з іншим в темряві театру, без жодного іншого захисту, крім правди жесту, крім відвертого слова.

Моя театральна батьківщина – в тих моментах зустрічі з глядачами, які вечір за вечором приходили до нашого театру із найрізноманітніших куточків мого міста для того, щоб акомпанувати нам і розділити з нами кілька годин чи кілька хвилин. Моє життя вибудоване з цих унікальних моментів, коли я перестаю бути самим собою, страждати від себе, я перероджуюсь і розумію значення театральної професії: жити моментами чистої ефемерної істини, в яких ми знаємо, що сказане й зроблене там, у світлі сцени, є істинним і відображає найглибшу, найособистіснішу частку нас. Моя театральна країна, моя і моїх акторів, це країна, виткана з таких моментів, в яких облишаємо маски, риторику, страх бути собою, і в темряві з'єднуємо наші руки.

Театральна традиція горизонтальна. Ніхто не може стверджувати, що театр існує десь у центрі світу, в певному місці чи в якійсь привілейованій будівлі.

Театр, яким я його зазнав, шириться невидимою географією, яка сполучає життя тих, хто його робить, і театральне ремесло – це єдиний об'єднавчий жест. Усі театральні майстри помирають у моменти неповторної ясності та краси; вони всі зникають однаково, і не існує такої трансценденції, щоби захистити їх чи прославити. Вчителі театру знають, що жодне визнання не дійсне, коли постає перед визначеністю, яка є коренем нашої роботи: створення моментів істини, неоднозначності, сили, свободи серед величезної мінливості. Нічого не залишається, крім відео- або фото- даних чи записів, які схоплюють всього лише тьмяну ідею того, що вони робили. Хай там як, на цих записах завжди бракуватиме мовчазного відгуку глядачів, які одразу розуміють – те, що відбувається, неможливо перекласти чи віднайти десь іззовні, істина, якою діляться, є життєвим досвідом, на кілька секунд навіть більш прозірливим, ніж саме життя.

Коли я зрозумів, що театр був країною в собі, великою територією, що охоплює весь світ, в мені з'явилася рішучість, яка разом із тим була реалізацією свободи: тобі не треба далеко ходити чи вирушати з місця, не потрібно нікуди бігти чи рухати себе. Глядачі є будь-де, де існуєш ти. У твоїй стороні є колеги, яких ти потребуєш. Там, поза межами твого дому, є вся каламутна, непроникна щоденна реальність. Тоді ти працюєш із місця цієї позірної знерухомленості, щоб створити найвизначнішу подорож, щоб повторити Одісею, подорож аргонавтів: ти знерухомлений мандрівник, що не припиняє нарощувати щільність та цупкість свого реального світу. Твоя мандрівка – у бік миттєвого, до моменту, до неповторного зіткнення з такими як ти. Твоя мандрівка спрямована до них, до їхнього серця, до їхньої суб'єктивності. Ти подорожуєш серед них, серед їхніх емоцій, спогадів, які ти пробуджуєш й урухомлюєш. Твоя подорож запаморочлива, ніхто не може її зміряти чи стишити. Ніхто не може розпізнати її в потрібній мірі, це мандрівка через уяву твого народу, зернина, посіяна в найвіддаленіших землях: громадянська, етична і людська свідомість твоїх глядачів. Завдяки цьому я нікуди не рухаюся, я лишаюся вдома, тому що в мене є секрет швидкості.

Translated by Mariana Matveichuk, Les Kurbas National Centre for Theatre Arts